١٢٨٦ ԲԼԳԻՆԻ, ԱՒԵՐՍ ١ ԱԼԱՔՈՒՐԴԱ.

ԱՌ ԵԼՏԻՆՇԻ ՍԿԶԲ ՆԻՒՄԵՐՈՅ 801 ՀԱՊՍԻՐԱՆ 29 ՀՈՒՄԱՍ ԼՍԹԼՍԻ 1869

1869 ԱԼԱՆԱՐԱՆԻԱ 10 ՇԱԲԱԹ

ՄԷՃՄՈՒԼՑԸ

ՀԱՎԱՏԻՍ

Ի՞նչ պու Մէճմուպլը Հավատիս, հէր հաֆթա ճուամաա երթէսի կիւնկէրի պէջիւք նիւսխէսի, սայիր կիւնկէր Բուզնամէսի նէշր օլունաճագ տէր։

Սէնէլ իլի բէշին Բուզնամէսի իլէ 150 ղրշ.
Ամբէր պալարը քէզալ էք . . . . 80 »
Իւչ պալարը քէզալ էք . . . . 45 »

Մէճմուանքն թանէսի 10 վէ Բուզնամէ 20 փրա։

Տաշ բալաբ իչ իւն պէհէր նուսխէրտանա փօսթախանէ իւճրէթի ալ ընաճագ է խասէթէն պէյան օլունուր։

Իկանաթքն պէհէր պրրասը պիր տէֆալը 5 ղրշ.
Իքի տէֆա իչ իւն պէհէր տէֆասընա . . 2 »
Իւչ տէֆա իչ իւն պէհէր տէֆասընա . . 1½ »

Իւչ տէֆասան զիյատէ օլան, վէ զէյրէթ ուզան իլանաթի իչ իւն այրրճա բաղարը դգ օլաճուր։

Տաշ բալաբասն կէլէն մէքթուպ վէ իկանաթքն բօսթա մէսարիֆիէրի, կէօնակրէնդէրին իւղիրնէ օլտուզաա պու մահալտէ պէյան օլաճուր։

ՕՍՄԱՆԻՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷՔ ՄԷՎԼԱՏԸ ՆԱՊԼԻԱՅԸ ՍԱՅՍԻՐԷՅԻ ՄԻՆԹԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 28 ՀԱԶԻՐԱՆ

ՀՈՎԱՏԻՍԱԹԸ Է.ՃՆԷՊԻՅԷ

ԱՀՎԱԼԸ ԲՕԼԻԹԻԿԱ

Իմբէրաթոր Նաբօլէոն հաղրէթլէրի պու էնտատէ նութգլար իրատընան պաշդա, պաղը ղէվաթա տախի մախսուս մէքթուպլար Թահրիրի իլէ էֆքեարընը իլան էյլէմիշ տիր։ Պու դապիլտէն օլարադ մէճլիսի գավանին բէյիսի միսիս Շընայտրը պիր մէքթուպ եազմըշ տըր քի մապլի թէլէկրաֆ վասէթասը իլէ իսթիսապտր գըլընմըշ իսկ։ Պաղըլարընն ըվաչէթինէ միսիս Շնայտրը մէճլիսատ մէօթէրիզին կիրուհինին, իմբրաղթընը մէն իմթէյուպ միւլայիմանէ տավրանմասը իւզէրինէ պունատան էվվէլ տէվլէթ վէքիլի միսիս Բուէ թարաֆընատան քէնտիսինէ պաղը մէրթէպէ սիթէտիր օլմուշ, վէ պու տէֆա տախի եինէ օ եօլտա հարէքէթ էյլէսէյի թագտիրատ եէրինէ տիկէրինին թայեին օլունաճաղընը քէնտիսինէ հիսս իթտիրմէք նէյէթը խաֆիյէսի իլէ, միսիս Բուէնին իսթաբը իւզրէ գավանին մէճլիսի բէյիսի սանիսի միսիս Ժէրօմ — Տավիտ Լէժիոն տ'Օնէօր նըշանընդն պիրինճի բիւթպէսինատէն պիր դըթասը իթա գըլընմըշ տըր։ Պունուն իւզէրինէ միսիս Շնայտրը իմբէրաթօրա պիր մէքթուպ եազըպ իսթիֆասընը թագտիմ էյլէմիշ, վէ իմբէրաթոր տա Շալն օրտու կեահէնատան մումայիլէյհէ իրսալ էյլէտիյի ճէվապնամէսինատէ միսիս Ժէրօմ Տավիտ վէրիլէն նըշան պիր նէյէթը իսթիյէյէ մէպնի օլմայըպ, ֆագաթ անդն խըզմէթինէ միքեաֆաթէն իթա օլունմուշ խատկինի պէյան իլէ, միսիս Շնայտրը բրն եինէ մէմուրիյէթինատէ տէվամ իլէ պիր հիւքիւմէթը գավէյէյի, խալխանէ ուսուլի սերպէսթի իլէ իթթիֆաղ իթտիրմէք գազէյէսինատէ, թարաֆը իմբէրաթօրիտէն օլունան սայ ու ղայրէթլէրէ մուավէնէթ էյլէմէսինի թավսիյէ իթմիշ տիր։

Արթըգ պու մէքթուպ իւզէրինէ միսիս Շնայտրը մէճլիսն օլուպ իսթիֆասընը իսթիրատա էյլէմիշ տիր։ Գավանին մէճլիսի հազիրանը ֆրէնսիսկոյ եիկիրմի սէքիզինատէ քիւշատ օլունուպ, պու մինասէպէթլէ իմբէրաթոր նութգ իրատ իթմէմիշ խատէ, միւշարիէյհ հաղրէթլէրինին պու արա իրատ էյլէտիյի նութգլար վէ եաղտրըպ մէքթուպլար մատլինատէ օլարադ, միսիս Բուէ թարաֆընատան պիր նութգ սէօյլէնմիշ տիր։ Միսիս Ժիլէյհ տախի հիւքիւմէթը իմբէրաթորին էօյլէ իճապտր թարիպի իլէ թէրբը իսթիղլալէյէթ իթմէյուպ, հիւրրիյէթ վէ սերպէսթլիյի պիր հիւքիւմէթը գավէյէ իլէ պիրլէշտիրէճէյինի պիրտիրմիշ, վէ հալը հաղըրընա ատէմը թէպտիլ վէ ըզտհընատա ըսրար իստատասը կէօստէրմէմիշ տիր։ Շէմոիլիք վէքիլի մումայիլէյհին իֆատաթը մէպհուսէսինէ իթիրազ վուղու պուլընմըշ իսէատ, մէօմէրիղին կիւրուհինին տայիմա պէօյլէ սիւքիւթ իթմէյէճէկի, վէ մէճլիսին պու ատֆաքի վաղիֆէսի եալընը ղինթիսապ ղըպը թատիդատէն խապարէթ պուլընատաղ խսէատ, տախիլի վէ խարիճի բօլիթիգա հաղդընատա վիւքէյտա սիվալէր տախի օլաճադ տըր։ Հաթթա էքսէրիյէթատէն, եանի հիւքիւմէթ թարաֆընատան պուլունան միսիս Գիւֆէ նամ մէպուտուն օ եօլտա սիվալէր խատճէյի մուզարրէր խատկինատէն, իմբէրաթոր, մումայիլէյհի նէզտինէ տավէթ խուպ, պիր միւլադաթ իթմիշ օլտուղու, վարիտա օլան թէլէկրաֆչարատան ատնաշընընշ տըր։ Իմբէրաթորատն միսիս Գիւֆէ իլէ միւլադաթ խատշի, մումայիլէյհէ խատճէյի սիվալէրընը թէրբ իթտիրմէք մադսէտինէ պինատէն օլուպտու մէհուզ տուր։ Գավանին մէճլիսինին աչընընը կիւն փարէտատ եինէ իզահամ վէ իսթիրալ վուղուլի բէք չօղ սէօյլէնմիշ, վէ ֆիկ հագիգէ մէճլիս տայիրէսի բիշկեահընատա զիատատ դալապլըգ օլմուշ խատ, բօլ խին թէտապիրի միթթէխէզէսինատէն մի եօղտա ահալինին հարէքէթը ագընատէսինատէն մի, հէլէ պու ատֆալըդ տա էնափչէ օլունան իսթիրալ ղուհուր իթմէմիշ տիր։

Իմբէրաթոր Շալն օրտու կեահընատան Պոլէ Շեհիրինատ քիւշատ օլունան դրատթ սերկիսինատ կիթմիշ, վէ շեհր էմինի իլէ ահալի թէրաֆլարընատն ֆարթը թատղիմէ գատուլ օլունարադ, օրտտա տախի շեհր էմինինին քէնտիսինատ թաղտիմ էյլէտիյի թէշէքքիւրնամէյէ ճէվապէն պիր նութգ էյրատ էյլէմիշ տիր։ Պունուն թագտտա իմբէրաթոր թավսիյի ղրատթ հաղդընատա օլան մէյլ ու բաղրէթինի իֆատատ խատրէք, օլ պատտտ իսթիհսալ օլունան սէմէրաթէն, օն եէտի սէնէտէն պէրու ատայիշին տէվամ ու պաղատը սայէսինատ ֆիլիլ կէլտիյինի սէօյլէմիշ տիր։

Մահուտ Լանթէրն ղապէթատը մուհարրիրի միսիս Բօշֆօրան մէպուս ինթիհապ օլունատուղու մալիմ տիր։ Մէրգում պունատան էվվէլ չէնա տէֆա լէտիել մուհաքէմէ թահթը միճազամատտ պուլունմուշ վէ Պէլճիգատա ֆիերաբ խուպ զաղէթատընը օրատտա թատ ու նէշր իթմիշ խսէ տէ, Ֆրանսայա տուխուլի մէճլիս օլտուղունատան, խաֆիյէն խալալ խտէպիլմիշ տիր։ Ֆագաթ պունու պու տէֆա ալէնէն իլան իթտիյի լուզերինէ տէվլէթ թէրաֆընատան եինէ ղըյատէն մուհաքէմէ խտիլերէք, Ֆրանսայա էվրադը մէճլուէ խտալ թէօհմէթի իլէ, իւչ սէնէ մահպուսէյէթլէ, 10,000 ֆրանդ ճէզայի նագտ իթտատընա վէ իւչ սէնէտէ հուդուդ շախսիյէսինատէն, վէ պինայէն ալէյհ ինթիհսալ իթմէք վէ ինթիխապ օլունմադ հուգուդունատան մահրումիյէթինէ դալար վերիլմիշ տիր։ Մէրգումէն էճնէպիտէ պուլունատ հատէպիյէ պու ճէզալարընն իթտար դատիլ օլամայաճագ խսէ տէ, Ֆրանսայա ատխէթ խուպ Գաֆանին մէճլիսինատ մէպուպտ վաղիֆէսինի տէ իճրա խատմէյէճէք տիր։

Ա.ՀՎԱԼԸ ՄԻԼԼԻՑԷ

Պու հաֆթադի թատ օլունան 307 վէ 308 նիւմէրօ Բուզնամէլերիմիզատ նէշր օլունան մէքթուպտա պիր ճէվապ օլաղ, Ֆէթանէթլիւ պիր զաթ թարաֆընատան եէտիմիզէ վատ օլան շու ատիսէքի մէքթուպտա զաղէթամիզը պատրճ խատրիզ։

26 Յունիս 1869 Սթամպոլ.

. . . Մու հարրիր.

307 վէ 308 նիւմէրօլու Բուզնամէլերինիզատ «Կաթողիկոսլըգ» եախոտ Պատրիարգլըգ» սերնամէսիյէ տէրճ իթմիշ օլտուղունուզ պէնտ հաղդընա հէր քիմին պիր միթալատտ վար խսէ զաղէթանըզա գատուլ խատճէյինէղի օ պէնտին իւսթ թարաֆընատա վատ էյլէմիշ օլտուղունուզատան, պունա տաիր պաղը միթալատթ պէյան իթմէքլիյի միլլէթ զայրէթքէշի սըֆաթըյլա քէնտիմէ պօրճ տայարընմ։

Պու պէնտին խուլասայի մէպլինէ կէօրէ, ճէմատթընընը շու էսէֆ օլունաճագ հարսէ պուլունմասը քէնէնէ «լաժիք (մանթրդ. եանի, տրամաբանութիւն) գուսուրընընատան իլերի կէլմիշ, վէ պու «լաժիքսիզլիյին» նէթիճէսի օլան մի շքիլաթ վէ իսթիլաֆաթը օրթատան գալընընմա, նըն չարէսի իսէ մէյեր բէք գօղայ պիր շեյ իմիշ. եանի, Կաթողիկոս եինէ եէրինատ տուրմադ իւզրէ Յանալօյա պիր Եպիսկոպոս թայեին իթմէքտէն խրարէթ իմիշ։

Ճիւմլէնին չէհատէթլէյէ պիր միւատէթատն պէրի ագընընա հատթադընա միւպթէլա օլան միլլէթիմիզին, պէօյլէ պիր ուսատան իլանա շիֆա պուլաճաղընը քիմ իշխատատ մէճմուն օլմադ։ վէ պու իլանը պուլանա նամսըլ պէօյլիք պէօյլիք թէշէբբիւրլեր իթմէյէ մէճբուր պուլունմադ։

Պու ճիհէթլէ պիզիմ տախի պունա բէք աշընը սէվինմէքլիյիմիզ լազըմ կելիր խսէ, աղըլարընը մը «լաժիք» իշիւն եարատընմըշ օրմանատն մը տըր նէ տիր, պիզէ շուրատը բէք առայիպ գիրի կէօրիւնատ քի, պէօյլէ պիր կիւզել թէտպիր վար խսէ, նամըլ շիմտիյէ դատար քիսանէլերին խատրընա կէլմէմիշ վէ էյեր կելմիշ խսէ նէ օրմուշատա կիպլի թատթուրմուշ։

Իշթէ պու բարարընը թէֆէքքիւր իմմէքտատ խատք, վէ չիւնքի օ «լաժիքլի» պէնտին պիրինճի թագընընն ուսուլունատա օլան թէնպիհ իգթիզատընճա պաղըյէէսի կէօրիւմէքճէ պիր կէօնա հիւքմ խտիմէսի եատաղ օլտուղունատան, չարէսիզ ուսունու պէքլէմէք իգթիզա իթտի, պունատա կէօրիւլտիք. տրթըգ պիւսպիթին ատնաշընը քի միլլէթին հալինատէն վէ իսթիլաֆաթրն սէպէպլերինատէն վէ վուգուս պուլան չէյլերատէն վէ սեօյլէնէն սեօղլերատէն վէ եաղրըսն պէնտլերատէն վէ վերիլէն տրզուհալարատան ալիչարէ պէնտ տանիպլինին հիչ հապերի եօղ։

Հալ պու քի տունեատտա պիր տավանընն էսասընը վէ թաֆսիլատընը պիլմէքտիզին միւդաքերէսինէ կիրիշմէքտէն պէօյիք պիր «լաժիք» խատթատը օլամադ։

Իսմի պէնտի գալէմէ ալան պաթա խալ խատնէ նասիհաթ խատրիզ քի էվվէլ պէ էվվէլ պիրմէտէյի շէյլերի թահդրդ էյլէսին տէ վաղ ու նասիհաթա սանրա գէպղրշընը։

Հազրգաթը հալէ վադրֆ օլմադ խսէ կիւճ տէյիլ, զիրա Կաթողիկոսլըգ վէ Բաթրիարքլիք քէյֆիյէթլերինին իւզէրինէ պունատան թահմին պիր պուչուգ սէնէ էվվէլ իբի թարաֆին իթթիֆագրյա թօրբատան մէճլիսատ ճէմատթընընը կերէք լուհանի վէ կերէք ճիսմանի իմթիհանաղաթընա խատ. կերէք օրտուղունա վէ պունընարը լէլ կէմիշ օրտուղունա վէ պունընարը եէրինատ կէմիրմէնին չարէսինի սրատ. մադ լազըմ կէլտիյինատ հէպ պէրաբէր դարար վերիլերէք, պունատն իչիւն մաղզաթա պիլէ եարընընշ ընը, պու մաղզաթատտ իմզասը օլանարընն հէր

Ուչ պու Մէճմուպլը Հավատիս, հէր հաֆթա ճուամաա երթէսի կիւնկէրի պէջիւք նիւսխէսի, սայիր կիւնկէր Բուզնամէսի նէշր օլունաճագ տրը։

Սէնէլ իլի բէշին Բուզնամէսի իլէ 150 ղրշ.
Ամբէր պալարը քէզալ էք . . . . 80 »
Իւչ պալարը քէզալ էք . . . . 45 »

Մէճմուանքն թանէսի 10 վէ Բուզնամէ 20 փրա։

Տաշ բալաբ իչ իւն պէհէր նուսխէրտանա փօսթախանէ իւճրէթի ալ ընաճագ է խասէթէն պէյան օլունուր։

Իկանաթքն պէհէր պրրասը պիր տէֆալը 5 ղրշ.
Իքի տէֆա իչ իւն պէհէր տէֆասընա . . 2 »
Իւչ տէֆա իչ իւն պէհէր տէֆասընա . . 1½ »

Իւչ տէֆասան զիյատէ օլան, վէ զէյրէթ ուզան իլանաթի իչ իւն այրրճա բաղարը դգ օլաճուր։

Տաշ բալաբասն կէլէն մէքթուպ վէ իկանաթքն բօսթա մէսարիֆիէրի, կէօնակրէնդէրին իւղիրնէ օլտուզաա պու մահալտէ պէյան օլաճուր։

Ի վերամբ ամ ուշնոյ նեռ ։ դրդ ։ ոմանվե ամ ուրնոյ մի վեռ կնր ելն յաոկ նիվնրա-սովեր ջուրատան ճնր մր ոգոլ թաոդ կնր դրաոդ, վ ուամ ամ նեռամիզ ։ ոյմ գեռարամ ոգոլ թաոդ ամրամուոոց ջուրատոկ նիվոդջ ոգ ։ (Գաոնվ ջանոկնամ նիվնեռա մր ուառ յաոկ ոգ (Գաոնվ նեռա մեռ ոգ մեռ ուրնոյ) մր ոգոլ թաոդ-ամրամուոոց նանդրաս ուրջ կնր յաոկ ։ մր վեռվ ամեռ ամ, վ ուամ ամ մր ուաշամաշամ ուա յաուանվ ոգուկանվկվ ։ ասվեվնրաոեվ ։ ամ ։ ոգամանամ ամ ։ ոգամամ ամ ։ ոգամամ ամ ։ ոգամ

— Եվ քիչ մը զգրկել դատաղնջումը վերջ։

— Ա՛ հետե՝ ոդոդի տեղատեմաշ։

։ Ժամ Հարիվ

Օգի տաղնատելեան հինեմաշ ձեմոիշ։ դանասանամեան տանգ գրնոյատգա ՀԵ Հ՝տելեվ ի Դատա ՀԵ ։ Հարիվ տեղ հոգնոյ, ամեն դանասանամեան ամենայ դանասանամեան։ Ամենայ դանասանամեան։ Ամենայ դանասանամեան։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ԽՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՏԱՄԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՏԱՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի. Գ. Զօլոպետով.

Ամսագրի Գիրքերուն Հայկական Ստամբանութեան

Ի. Գ. Զօլոպետով